

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ,
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА**

**ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА
КАФЕДРА ПРАВОСУДДЯ**

МАТЕРІАЛИ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Актуальні питання та перспективи розвитку кримінального права,
кримінології та судочинства»,**

**присвяченій пам'яті юриста-реформатора
Джона Говарда (1726-1790 рр.)**

17 травня 2024 року

м. Київ

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Добкіна К.Р., декан юридичного факультету ДУІТ, доктор юридичних наук, професор, дійсний член Транспортної Академії України;

Клюєва Є.М., завідувач кафедри господарського та транспортного права Юридичного факультету ДУІТ, доктор юридичних наук, професор, дійсний член Транспортної Академії України;

Мусієнко А.В., завідувач кафедри цивільного та кримінального права Юридичного факультету ДУІТ, кандидат юридичних наук, доцент, дійсний член Транспортної Академії України;

Мусієнко В.В., професор кафедри цивільного та кримінального права Юридичного факультету ДУІТ, кандидат юридичних наук, доцент, дійсний член Транспортної Академії України;

Матвійчук А.В., в.о. завідувача кафедри правосуддя Юридичного факультету ДУІТ, доктор юридичних наук;

Беззубов Д.О., в.о. завідувача кафедри конституційного та адміністративного права Юридичного факультету ДУІТ, доктор юридичних наук, професор;

Савицька С.Л., доцент кафедри Правосуддя Юридичного факультету ДУІТ, кандидат юридичних наук;

Михайлов В.О., старший викладач кафедри правосуддя Юридичного факультету ДУІТ;

Васильчук С.С., доцент кафедри правосуддя Юридичного факультету ДУІТ, кандидат юридичних наук;

Мартюк А.С., доцент кафедри цивільного та кримінального права Юридичного факультету ДУІТ, кандидат юридичних наук;

Киренко С.Г., доцент кафедри цивільного та кримінального права Юридичного факультету ДУІТ, кандидат юридичних наук, доцент;

Кобилянський О.Л., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного та кримінального права;

«Актуальні питання та перспективи розвитку кримінального права, кримінології та судочинства», присвяченої пам'яті юриста-реформатора Джона Говарда: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – К.: ДУІТ, 2024. – 180 с.

У збірнику матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання та перспективи розвитку кримінального права, кримінології та судочинства», присвяченої пам'яті юриста-реформатора Джона Говарда (м. Київ, 17 травня 2024 року) висвітлено сучасні погляди науковців щодо стану та перспектив розвитку кримінального права, кримінології та судочинства.

Для науково-педагогічних працівників, аспірантів та студентів.

Матеріали друкуються мовою оригіналу в редакції авторів.

ЗМІСТ

Катерина ДОБКІНА

до учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання та перспективи розвитку кримінального права, кримінології та судочинства», присвяченої пам'яті юриста-реформатора Джона Говарда.....	8
Мусієнко Анатолій Володимирович, Жук Андрій Михайлович Джон Говард: видатний провідник ідей гуманізму в пенології.....	9

СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ

Матвійчук Анатолій Васильович

Громадський контроль як одна з форм по боротьбі з корупцією.....	13
--	----

Киренко Сергій Георгійович

Проблеми невідповідності положень розділу XIV-1 Кримінального кодексу України основним принципам кримінального права	15
--	----

Колб Олександр Григорович, Бусел Андрій Олегович

Використання особливостей військової служби в умовах воєнного стану в Україні для запобігання правопорушень, пов'язаних з ухиленням від неї.....	17
--	----

Колб Роксолана Олегівна, Дучимінська Леся Миронівна

Про проблеми забезпечення принципу верховенства права у діяльності органів пенсійного фонду України.....	19
---	----

Безклейна Каріна Олександрівна

Проблеми взаємодії кримінального та конституційного права в контексті запровадження кримінального проступку.....	21
---	----

Власова Анастасія Вячеславовна

Види співучасників за кримінальним кодексом України.....	22
--	----

Степанова Софія Андріївна

Кримінально-правова характеристика недбалого зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів (стаття 264 КК України).....	24
--	----

Топчій Василь Васильович,

Ковальчук Володимир Степанович

Взаємозв'язок спеціально-кримінологічного запобігання злочинам і слідчої профілактики.....	26
---	----

Акімов Михайло Олександрович

Деякі питання удосконалення відповідальності за корупційні кримінальні правопорушення у сфері правосуддя (на прикладі законопроектів реєстр. № 9438 від 29.06.2023 та реєстр. № 9438-1 від 14.07.2023).....	28
--	----

Вітко Олександр Юрійович

Зміна назви такого об'єкта права інтелектуальної власності як компонування (топографії) інтегральних мікросхем на нову назву - компонування напівпровідникових виробів та вплив таких змін на кримінальну відповідальність за кримінальні правопорушення щодо інтелектуальної власності в сфері господарювання.....	32
---	----

Конопля Владіслав Віталійович

Питання кримінальної відповідальності військовослужбовців.....	36
--	----

Ліхтанська Анна Петрівна

Сучасний стан злочинності в Україні та вплив на нього повномасштабної агресії росії.....	38
---	----

Проблеми та розвиток антимонопольного – конкурентного законодавства України.....	126
Павловська Аліна Володимирівна	
Юридична відповідальність за зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку.....	129
Павловська А. В.	
Про особливості предмета посягань сучасних шахрайств.....	131
Пасічник Іванна Олегівна.	
Значення логіки для формуванні професійності правника.....	134
Пашинська Д.	
Цінні папери як об’єкти цивільних прав, їх види і правова характеристика	136
Петровська Ольга Ярославівна.	
Адаптація національного законодавства до міжнародних стандартів як один зі шляхів підвищення безпеки електронної комерції в Україні	139
Пунейко Р. Р	
Про здійснення господарської діяльності суб’єктами господарювання в сучасних умовах.....	142
Саковський Андрій Анатолійович,	
Костюк Іван Іванович	
Соціально-об’єктивні причини протиправної поведінки.....	144
Сидоренко Дмитрій Володимирович	
Зарубіжний досвід захисту прав інтелектуальної власності.....	147
Синиця Вікторія Тарасівна	
Порівняльно-правова характеристика спадкових правовідносин в Україні та зарубіжних країнах.....	149
Трофімчук С.В.	
Основи діяльності антимонопольного комітету під час воєнного стану в Україні.....	152
Шемітько Ангеліна Василівна	
Розгляд нікчемних правочинів у сучасному суспільстві.....	154
Шундик В.	
Поняття та загальна характеристика гарантії. Недоліки та переваги.....	157
Шурак В. І.	
Господарські зобов’язання: зміст та підстави припинення.....	160
Теремецький Владислав Іванович	
Формування вимог до житла в Україні у XIX столітті.....	162
Музичук Едуард Олександрович	
Проблеми функціонування сучасної системи суб’єктів протидії корупційним проявам в Україні та напрямки їх подолання.....	165
Павловська Аліна Володимирівна	
Міжнародні стандарти в області прав людини та їх інтеграція в міжнародних документах.....	168
Serazhym Veronika	
Ecological management: directions of development and prospects.....	170
Вайда Тарас Степанович	
Кримінологічні аспекти філантропізма Джона Говарда як юриста-реформатора.....	172

Ще однією підставою припинення господарського зобов'язання є ліквідація суб'єкта господарювання, якщо правонаступництво за цим зобов'язанням не передбачено. У випадку, коли суб'єкт господарювання стає банкрутом і не має достатнього майна для задоволення вимог кредиторів, він може бути оголошений банкрутом за рішенням суду. Ліквідація суб'єкта господарювання у разі банкрутства є підставою для припинення зобов'язань, пов'язаних з цим суб'єктом.

Висновки. Отже, зміст та підстави припинення господарських зобов'язань є важливою складовою сучасного господарського права, що регулює взаємовідносини між суб'єктами господарювання. Основна мета такого припинення полягає в забезпеченні ефективного функціонування господарського сектору, захисті прав та інтересів сторін у господарських відносинах, а також у забезпеченні правової стабільності.

У процесі дослідження змісту та підстав припинення господарських зобов'язань з'ясовано, що вони відіграють важливу роль у регулюванні господарських відносин та сприяють створенню стабільного та прозорого бізнес-середовища. Проте для досягнення максимального ефекту необхідно враховувати специфіку господарських зобов'язань у конкретних галузях та найсучасніші тенденції у правовому регулюванні. Такий підхід сприятиме забезпеченню високого рівня правової захищеності всіх учасників господарських відносин та подальшому розвитку господарства в цілому.

Список використаних джерел

1. Беляневич О. А. Господарське договірне право України. Київ, 2006. 357 с.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 10.03.2024)
3. Деревянко Б. В. Господарське право. Особлива частина. Одеса, 2021. 314 с.
4. Мілаш В. С. Господарське право: навч. посібник. Харків, 2019. 336 с.

Терецький Владислав Іванович,

доктор юридичних наук, професор,
завідувач сектору проблем реалізації господарського законодавства
відділу проблем модернізації господарського права та законодавства
Державної установи «Інститут економіко-правових

досліджень імені В.К. Макутова
Національної академії наук України»

Макодрай Павло Анатолійович,

аспірант кафедри історії та археології природничо-географічного
факультету Мелітопольського державного педагогічного університету імені
Богдана Хмельницького

ФОРМУВАННЯ ВИМОГ ДО ЖИТЛА В УКРАЇНІ У ХІХ СТОЛІТТІ

Житло в будь-який історичний період було важливим елементом життєдіяльності та виконувало різні функції. Передусім воно забезпечувало безпеку від загроз, які виникали від оточуючого середовища, було місцем здійснення приватного життя, надавало можливість отримати ізоляцію, зокрема у період пандемії [1, с. 201]. При цьому житлова потреба людини завжди була первинною, як і її потреба в їжі, оскільки була спрямована на забезпечення задоволення фізіологічної потреби людини в безпечному проживанні [2, с. 74].

З розвитком суспільства формувались і вимоги до житла, вплив на які мали соціально-економічна політика, кліматичні умови, оточуюче середовище, моделі землекористування тощо. Однак процеси формування вимог до житла в кожній державі відбувалися поступово і залежали від її соціально-економічного розвитку, національних потреб, клімату, виробництва (наприклад, достатньої наявності будівельних матеріалів) та інших чинників. Згодом підвищувалися і вимоги до адекватності та придатності житла для проживання [1, с. 203].

Формування сучасних вимог до житла у світі та в Україні відбулося у ХІХ столітті, коли були закладені підвалини майбутніх стандартів житла. Зокрема, цей період став основоположним для формування вимог до житла, які передбачають безпечність і придатність житла для проживання (йдеться про систему правил, які обов'язково пред'являються до житла: технічні, санітарні, архітектурні, містобудівні тощо [3, с. 155]. Ці вимоги є результатом розвитку технічно-будівельних і правових норм, спрямованих на забезпечення належних умов для проживання людини у житлі. В Україні вимоги до первинного житла формувались із урахуванням холодної зими, наявності вітрів, перепаду температури повітря тощо.

У ХІХ столітті виникає класифікація будівель залежно від форми власності (казенні, громадські, приватні) та призначення (для громадського чи приватного користування). При цьому приватні домоволодіння поділялися залежно від технічних характеристик (житлові та змішані) [4, с. 2], строку проживання (постійні та тимчасові), будівельних матеріалів (кам'яні та змішані) та дерев'яні [5, с. 9], законності будівництва (правомірні та самочинно збудовані будинки).

Аналіз наведеної класифікації свідчить про пасивну роль держави у розвитку державного житлового фонду того часу, адже активно розвивався лише приватний житловий фонд. Тому вимоги до житла у ХІХ столітті фактично поширювалися на приватних власників. Саме завдяки будівництву приватного житла поступово розширювалися межі міст.

Будівельні правила формувалися як на національному (у Будівельному статуті [6]), так і на місцевому рівні. Для нагляду за їх виконанням на рівні місцевого самоврядування організовувалися будівельні комісії. У 1833 р. було засновано Харківську губернську комісію, основне завдання якої – нагляд за дотриманням будівельних правил. З грудня 1849 р. ця комісія та дорожня комісія об'єдналися і утворилася Харківська губернська будівельно-дорожня комісія, яка проіснувала до 1865 р. [7].

У Будівельному статуті [6] закріплювалися такі технічні вимоги до житла:

– законність побудови. Так, будівництво мало бути узгоджене з міською управою, яка розглядала докладний план будівлі та її фасаду;

- у містах заборонялося добудовувати до будинків дерев'яні сходи будівлі;
- будівля не повинна загрожувати народному здоров'ю чи громадському порядку, мала бути безпечною для осіб, які в ній проживають та інших осіб, зокрема сусідів і перехожих. Наприклад, у м. Києві з 1887 р. було заборонено розміщати житло у підвальних приміщеннях.

У разі виявлення порушень вказаних вимог власник будівлі повинен був здійснити її знесення, перенесення чи виправлення. Розвиток будівельно-технічних вимог, що висувалися до житла мали наслідком побудову безпечного житла для майбутнього власника, сусідів та інших громадян. Наприклад, новозбудований житловий будинок не повинен був загороджувати проникненню світла до сусіднього будинку. Сформовані у XIX столітті вимоги до житла були конкретизовані у XX столітті та отримали назву «вимоги до безпечності та придатності житла для проживання».

Загальнодержавні норми щодо будівництва житла та технічні вимоги до нього деталізувалися на рівні місцевого самоврядування. Так, будівництво приватних будинків у межах міста з 1857 р. здійснювалося виключно на земельній ділянці, що відводилася на підставі публічних торгів, на яких викупалося місце під забудову.

З XIX століття у містах будівництво житла здійснювалося виключно шляхом затвердження технічного проекту будинку та на законно відведеній земельній ділянці. Це правило у XX столітті отримало подальший розвиток, сформувавшись у правовий інститут незаконного самочинного будівництва житла.

Аналіз будівельно-технічних вимог до житла у XIX столітті дозволяє зробити висновок, що в тогочасній Україні було сформовано приватний житловий фонд і технічні вимоги до безпечності та придатності житла для проживання, а саме: 1) законність будівництва (наявність проекту будівництва узгодженого з органами місцевого самоврядування та законно відведеної земельної ділянкою); 2) безпека будинку для мешканців, сусідів, перехожих; 3) оснащення обладнанням для надання житлово-комунальних послуг.

Ще однією вимогою, що висувалася до житла, була вимога щодо його оцінки, яка підтверджувалася свідоцтвом, виданим міською думою, а згодом – Цивільною палатою думи. Проведення обов'язкової оцінки житлових будинків стало юридичною вимогою до правомірно побудованого житла і його користування та пов'язано зі встановленням податків і зборів при укладанні правочинів щодо житла.

Наприкінці XIX століття почали проводитися дослідження щодо умов проживання населення в Україні, що згодом призвело до появи санітарно-гігієнічних норм до житла. Формування цих норм і стандартів покладалося на Санітарні комісії міської управи, які утворювалися міськими думами. Однак санітарно-гігієнічних вимог, які б висувалися до житла у XIX столітті, ще не існувало. Тому можна стверджувати про відсутність на той час державної політики щодо формування цього виду вимог до житла. Утім саме санітарно-гігієнічні умови проживання в житлі передбачають формування середовища життєдіяльності людини, де відсутній шкідливий вплив її факторів на здоров'я і

є можливості для забезпечення нормальних і відновлення порушених функцій організму [8, с. 319].

Виходячи з викладеного, зауважимо, що ХІХ століття є базовим періодом для формування вимог до житла в Україні. Це підтверджується появою наведених вище будівельно-технічних вимог до житла, зокрема щодо його безпечності та придатності для проживання, а також обов'язкової оцінки житла за відсутності системних санітарних вимог до нього. Наведені вимоги до безпечності та придатності житла українців стали підґрунтям для їх подальшого розвитку в ХХ столітті.

Література:

1. Teremetskyi V.I., Avramova O.Ye., Rusnak L.M., Avramova O.Ye., Gorbenko A.S., Kyrychenko T.S. Correlation between the Right to Health Care and the Right to Housing within Medical and Law-Enforcement Practice in Terms of the Covid-19 Pandemic. *Georgian Medical News*. 2023, № 7(340). P. 198–204. URL: https://www.geomednews.com/Articles/2023/7_8_2023/198-204.pdf
2. Маложон О. І. Історія виникнення і розвитку житлового права в Україні. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2017. Вип. 4. С. 74–78.
3. Аврамова О. Придатність та призначення житла. *Часопис цивілістики*. 2014. № 17. С. 154–157.
4. Материалы оценки недвижимых имуществ города Старобельска. Харьков: издание харьковской Губернской Земской Управы, 1912. 69 с.
5. Перечень руководящих распоряжений, относящихся к техническому отделу. Харьков: Утро, 1915. 56 с.
6. Устав строительный, измененный по продолжениям 1876 и 1879 г.г., с разъяснениями по решениям Уголовного кассационного департамента Правительствующего Сената и приложением циркуляров Министерства внутренних дел и позднейших узаконений. Издание третье. С.-Петербург: Типография придв. книгопр. К. К. Ретгера, 1881. 428 с.
7. Державний архів Харківської області: фонд. 3, опис 44, справа 160. С. 1790–1870.
8. Teremetskyi V. I., Avramova O. Ye., Batryn, O. V., Predmestnikov O. G., Yatskovyna, V. V. Impact of meeting housing needs on human health. *Wiadomości Lekarskie*. 2024. Vol. LXXVII, Issue 2, February. P. 319–326. <https://doi.org/0.36740/WLek202402118>.

УДК 342.95

Музичук Едуард Олександрович,
аспірант Академії праці, соціальних
відносин і туризму (м. Київ)
e-mail: edmuzychuk@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-8695-8807>

МАТЕРІАЛИ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Актуальні питання та перспективи розвитку кримінального права,
кримінології та судочинства»,**

**присвяченій пам'яті юриста-реформатора
Джона Говарда (1726-1790 рр.)**

АДРЕСА:

**Україна, 04211, м. Київ, пр-т Героїв Сталінграда, 2,
Юридичний факультет
(097) 299-42-13
www.jurist.net.ua**